

U okviru usvoje Strategije razvoja poljoprivredne proizvodnje za period 2019-2024 godina, kao i u narednom periodu definisan je stalni i opći operativni cilj pod nazivom "Unaprijediti uslove za razvoj poljoprivredne proizvodnje u općini Vareš kroz program "Uvođenja poticajnih mjera u oblasti poljoprivrede".

Analizom utroška novčanih sredstava za ostvarivanje poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji za 2022 godinu, nadležna općinska služba je napravljenom analizom utroška sredstava, kao i u međusobnom razgovoru sa poljoprivrednicima ustanovila da su poljoprivredni proizvođači uglavnom zadovoljni sadašnjim obimom poticajnih stavki u poljoprivrednoj proizvodnji.

U Programu poticaja za 2023 godinu nadležna općinska služba je kroz razgovor sa poljoprivrednim proizvođačima koji se nalaze u sistemu otkupa mlijeka a koji ostvaruju federalnu premiju za mlijeko, na njihov prijedlog u stavki poticaja u biljnoj proizvodnji – proizvodnja žitarica uvela i novi poticaj - proizvodnja silažnog kukuruza na vlastitom gazdinstvu (proizvodnja silaže) u svrhu kvalitetnije ishrane muznih grla koje su u sistemu otkupa mlijeka, kao i novu stavku poticaja u oblasti animalne proizvodnje koja bi se ostvarivala putem Veterinarske stanice Vareš pod nazivom - Preventivna mjera pregleda mesa na trihinelozu.

Nadležna općinska služba je dala preporuku načelniku da se u 2023 godini poveća novčana podrška za sve stavke općinskih poticaja u poljoprivredi zbog novonastale situacije u BiH, Evropi i šire, kao i da ostane donja granica poticaja iz predhodne godine za pojedine stavke općinskih poticaja kako bi naši manji poljoprivredni proizvođači mogli da ostvare minimalni poticaj u ovoj proizvodnji, te na taj način djelimično prebrode novonastalu situaciju u oblasti poljoprivrede u BiH i šire.

Ovo se prije svega odnosi na znatno poskupljenje ulaznih inputa u predhodnoj godini u oblasti poljoprivredne proizvodnje, koji su znatno poskupili poljoprivrednu proizvodnju u predhodnoj godini.

Iz tog razloga nadležna općinska služba je ostavila sve stavke općinskih poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji za 2023 godinu koje su bile i predhodne godine, te uvela dvije gore navedene nove stavke, stim da je ostala ista donja granica poticaja za pojedine stavke.

Programom općinskih poticaja za 2023 godinu, povećane su subvencije za sve stavke unutar Programa poticaja za 2023 godinu.

Uvođenjem općinskih poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji općina Vareš nastoji svake godine održati stvoreni povoljniji ambijent za tržišni razvoj poljoprivrede, seoskog i eko turizma.

U tom smislu u okviru Općinskog Budžeta u 2023 godini je izdvojen određeni iznos sredstava za ovu namjenu u visini od 60.000,00 KM. Ova stavka u Budžetu općine biće realizovan kroz vlastito učešće općine u finansiranju Programa općinskih poticajnih mjera u poljoprivredi, dok će se implementacija dogovorenih projekata iz oblasti poljoprivrede u 2023 godini finansirati iz stavke Budžeta - Učešće u zajedničkim projektima.

U izradi Programa za 2023. godinu uvažavali su se slijedeći parametri:

- proizvodne resursne mogućnosti Općine Vareš,
- programske obaveze Općinskog načelnika,
- analiza Programa (Nacrt programa) novčanih podrški FBiH,
- analiza Programa novčanih podrški Ze-do kantona,

- sugestije učesnika u sektoru poljoprivrede,
- podaci sa terena,
- visina sredstava koja su predviđena Budžetom Općine Vareš,
- ostale odrednice.

Na osnovu svih, u uvodu navedenih parametara, urađen je Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava, stavka 614515 - "Poticaj za razvoj poljoprivredne proizvodnje", utvrđenih Budžetom Općine Vareš za 2023. godinu.

II - KRITERIJI ZA RASPODJELU SREDSTAVA

Odobrena finansijska sredstva iz Budžeta Općine Vareš "Subvencije za razvoj poljoprivrede" će se raspoređivati prema slijedećim opštim i posebnim kriterijima i to:

1. Opšti kriteriji:

Pravo na ostvarivanje novčane podrške stiču

- korisnici sa stalnim prebivalištem na području Općine Vareš
- korisnici koji su ostvarili primarnu poljoprivrednu proizvodnju na teritoriji Općine Vareš.
- Korisnici koji su upisani u Registar PPG, Registar klijenata i Registar pčelara i pčelinjaka u nadležnoj općinskoj službi

2. Posebni kriteriji

- korisnici koji po bilo kojem osnovu nisu izmirili svoje dugovanja prema općini Vareš neće moći ostvariti pravo na poticaje
- nepotpuni, neblagovremeni i izvan propisane procedure dostavljeni zahtjevi neće biti uzeti u razmatranje
- korisnici koji ispunjavaju posebno propisane kriterije predviđene ovim Programom i Uputstvom o ostvarivanju novčanih podrški za poljoprivrednu proizvodnju u 2023. godini, koje donosi Općinski načelnik.

A) Animalna proizvodnja

1. Farme muznih krava – Pravo na premiju imaju korisnici koji imaju tradiciju u držanju muznih krava i koji posjeduju na svom gazdinstvu od 2 muzna grla čiste pasminske linije (montafonska pasmina muznih krava, simentalska, holštajn-frizijska i druge čiste pasminske linije muznih krava) i ostala muzna grla (ukrižane pasmine i Bosanska Buša) pa do broja koji je propisan kantonalnim programom poticaja. Podrška će se davati za najmanje 2, a najviše 7 muzna grla starijih od 24 mjeseca (2 godine) tj. do nivoa koji se potiče kroz Kantonalni program poticajnih mjera (7 muznih krava i više). Korisnici koji imaju 8 i više muznih krava imaju mogućnost ostvarivanja kantonalnog poticaja – stavka „Podrška za registrovane farme muznih grla“ i neće biti uzeti u razmatranje. Iznos podrške je 130,00 KM po muznoj kravi.

2. Uzgoj rasplodnih junica - Pravo na novčanu podršku za uzgoj rasplodnih junica imaju korisnici koji na svom gazdinstvu imaju u uzgoju steonu junicu koja je steona najmanje 3 mjeseca, koja je osjemenjena vještačkim putem ili prirodnom pripustom. Podrška će se davati za 1 steonu junicu tj. do nivoa koji se potiče kroz Federalni program poticajnih mjera. (2 steone junice). Iznos podrške je 130.00 KM.

3. Podrška u finansiranju provođenja obaveznih mjera („mliječni kartoni“) – sufinansira se provođenje obaveznih dijagnostičkih mjera za 2023 godinu tj. izrada mliječnih kartona za krave u laktaciji sa 25 KM/grlu, kod proizvođača mlijeka sa prebivalištem na području općine Vareš, a čije mlijeko i mliječne prerađevine idu u javnu potrošnju. Subvencija se odnosi na pregled muznih grla na bolesti koje će biti obuhvaćene Naredbom o mjerama kontrole zaraznih i parazitarnih bolesti životinja Ureda za Veterinarstvo BiH za 2023 godinu Tuberkuloza, Enzootska leukoza, Bruceloza i Zarazna upala vimena.

Podršku u finansiranju ovih mjera vlasnici će ostvarivati putem Veterinarske stanice Vareš na način da im se za gore navedeni iznos umanju cijena izdavanja potvrde (mliječnog kartona)

4. Sufinansiranje vještačkog osjemenjavanja junica i muznih krava – Pravo na ostvarivanje subvencije na vještačko osjemenjivanje junica i muznih krava bi ostvarivali svi farmeri koji putem Veterinarske stanice Vareš urade sjemenjenje svojih junica i muznih krava. Iznos poticaja za sjemenjenje muznog grla je 30 KM po grlu.

Nakon urađenog vještačkog osjemenjavanja kod farmera Veterinarska stanica Vareš je dužna dostaviti nadležnoj općinskoj službi dokumentaciju propisanu Uputstvom za ostvarivanje poticaja (kvartalno). Sufinansiranje vještačkog osjemenjavanja junica i muznih krava se odnosi na cijelu 2023 godinu.

5. Preventiva mjera pregleda mesa domaćih i divljih živ. na trihinelozu - Pravo na poticaj ima Veterinarska stanica Vareš koja je izvršila pregled mesa na trihinelozu metodom digestije. Ove mjera se odnosi na domaće i divlje životinje. Iznos podrške je 5 KM po pregledanom uzorku.

6. Osnovno stado ovaca/koza – Pravo na premiju imaju korisnici koji imaju tradiciju u držanju ovaca/koza i u osnovnom stadu imaju najmanje 10 odraslih ovaca ili 10 koza (bez jagnjadi/jaradi) pa do nivoa koji se potiče kroz Federalni program poticajnih mjera (50 ovaca odnosno 25 koza i više). Podrška će se davati za osnovna stada koja broje najviše 49 odraslih ovaca odnosno 24 odrasle koze (bez jagnjadi/jaradi) tj. do nivoa koji se potiče kroz Federalni program poticajnih mjera. Iznos podrške je 13,00 KM/grlo.

7. Proizvodnja konzumnih jaja - Pravo na premiju imaju korisnici koji se bave proizvodnjom konzumnih jaja na vlastitom gazdinstvu. Podrška će se davati za one poljoprivredne proizvođače koji imaju u uzgoju namanje 300 koka nosilja pa do nivoa koji se potiče kroz Kantonalni poticaj (1500 i više). Svi korisnici koji imaju više od 1500 koka nosilja neće moći ostvariti općinski poticaj, jer imaju mogućnost ostvarivanja kantonalnog poticaja. Iznos podršk je 0,70 KM po jednoj koki nosilji.

8. Podrška za držanje pčelinjih društava – Pravo na ostvarivanje subvencije na držanje pčelinjih zajednica bi ostvarivali pčelari koji su članovi Udruženja pčelara „Polen“ Vareš koji u držanju imaju najmanje 10 a najviše 50 košnica pčela. Iznos podrške je 10 KM po košnici. Korisnici koji imaju više od 50 košnica pčela mogu ostvariti poticaj za najviše 50 košnica pčela.

9. Zdravstvena zaštita životinja (goveda) - Pravo na ostvarivanje subvencije na pregled i zdravstvenu zaštitu goveda bi ostvarivali farmeri putem Veterinarske stanice Vareš koji imaju u uzgoju kvalitetna muzna grla. Vakcinacijom bi bila obuhvaćena najznačajnija bolest goveda antraks (crni prišt). Ovom mjerom bi bila obuhvaćena rubna sela općine Vareš u kojima nije rađena vakcinacija predhodnih godina, a koja gravitiraju prema susjednim općinama u kojima je ustanovljeno prisustvo antraksa tj. koja su distrikt ove bolesti. Podršku u ostvarivanju ove mjere vlasnici će ostvariti putem veterinarske stanice Vareš na način da će im ova mjera biti besplatna.

Iznos poticaja za vakcinaciju muznog grla je 13 KM po grlu.

B) Biljna proizvodnja

1. Proizvodnja žitarica (pšenica, ječam, zob, raž, tritikale, kukuruz, kukuruz za silažu i heljda) - proizvođači koji na svojim imanjima ostvare u 2023 godini samo jednu od, dole navedenih proizvodnji (u monokulturi). Minimalna površina koja će se poticati je 0,1 ha a maksimalna 0,5 ha. Svi korisnici koji su posijali više od 0,5 ha žitarica će ostvariti poticaj maksimalno za 0,5 hektara. Visina novčane podrške je: Pšenica 100,00 KM/dul, Ječam, Zob, Raž, Tritikale Kukuruz i Heljdu 70,00 KM/dul, silažni kukuruz 50 KM/dul

2. Proizvodnja povrća i ljekobilja:

- Konzumni krompir – minimalna površina koja će se poticati je 0,1 ha, a maksimalna 0,5 ha. Svi korisnici koji su posijali više od 0,5 ha krompira će ostvariti poticaj maksimalno za 0,5 hektara. Iznos podrške za proizvodnju krompira je 70,00 KM/dul.

- luk crveni – minimalna površina koja će se poticati je 0,5 duluma, a maksimalna je 3 duluma. Iznos podrške je 70,00 KM/dul.

- luk bijeli – minimalna površina za poticaj je 0,3 duluma, a maksimalna 3 duluma. Iznos podrške je 90,00 KM/dul.

- grahi i grašak podržavat će se usjev graha i graška zasijan u površini od 0,5 do 3 duluma površine. Iznos novčane podrške za proizvodnju graha je 80,00 KM/dul.

- mrkva – minimalna površina koja će se podržavati je 0,3 dunuma a maksimalna 2 duluma. Iznos novčane podrške je 90,00 KM/dul.

- plantažni zasadi ljekobilja - minimalna površina koja će se poticati je 0,5 duluma, a maksimalna je 3 duluma. Iznos podrške je 70,00 KM/dul.

3. Proizvodnja povrća u plastenicima – Podršku za proizvodnju povrća u plastenicima mogu ostvariti poljoprivredni proizvođači sa područja općine Vareš koji zasnuju proizvodnju povrća u vlastitim plastenicima minimalne površine 50m² a maksimalne površine 400m². Zasnovana proizvodnja u plastenicima koji su predmet ove podrške mora biti na području općine Vareš. Visina podrške za zasnovanu proizvodnju je 2 KM/m²

4. Zasnivanje novih zasada voća (visokostablašica) – Podršku za zasnivanje novih plantažnih zasada voća (visokostablašica – jabuka, kruška, šljiva, trešnja, višnja) mogu ostvariti poljoprivredni proizvođači sa područja općine Vareš (čije se parcele nalaze na području općine Vareš) koji na vlastitom zemljištu ili zemljištu uzetom pod zakup u najmanjem periodu od 10 godina zasade u toku 2022 i 2023 godine novi plantažni zasad voća (visokostablašica) u površini od 1 dunuma. Novi zasadi koji budu podignuti a veći su od 1 dunuma će se obračunavati kao poticaj na zasad od 1 dunuma. Iznos podrške za poluintenzivne plantažne zasade je 300 KM/dunumu, a za intenzivne plantažne zasade je 500 KM/dunumu.

III Način ostvarivanja novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji

Novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji ostvaruju poljoprivredni proizvođači koji ispunjavaju uslove propisane ovim Programom i Uputstvom koje će donijeti općinski načelnik u roku od 10 dana od dana davanja saglasnosti od strane Općinskog vijeća Vareš na ovaj Program.

Poljoprivredni proizvođači podnose zahtjev sa propisanom dokumentacijom Službi nadležnoj za poslove poljoprivrede.

Nakon prijema zahtjeva Služba nadležna za poslove poljoprivrede utvrdit će njegovu formalno - pravnu ispravnost (opravdanost, potpunost i blagovremenost). Zahtjevi koji budu ispunjavali formalno-pravne uslove uputit će se komisiji koju je imenovao Općinski načelnik da utvrdi činjenice na terenu navedene u zahtjevu i o izvršenom uviđaju napraviti će pismeni zapisnik. Na osnovu zapisnika i druge priložene dokumentacije nadležna služba izvršit će obračun podrške i obavijestiti stranku o ostvarenom pravu. Zahtjevi koji ne ispunjavaju formalno-pravne uslove odbacit će se kao ne osnovani.

SVRHA PROGRAMA

Svrha Programa je:

- povećanje obima proizvodnje,
- podsticanje tržišne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda
- zadovoljavanje potreba domaćeg (lokalnog) tržišta vlastitim poljoprivrednim proizvodima,
- obezbjeđenje sredstava i poljoprivrednih proizvoda za potrebe vlastitog domaćinstva,
- unaprijeđenje ruralnog razvoja.
- Poboljšanje uslova uzgoja domaćih životinja u lokalnoj zajednici, stvaranje uslova za povećanje broja grla krupne i sitne stoke u uzgoju na Porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima (PPG), a sve u cilju proizvodnje zdrave hrane i ostvarivanja dodatnih prihoda PPG

Predviđene novčane podrške su ekonomskog karaktera koje priznaju robnu proizvodnju kod farmera i stvaraju uslove za prodaju proizvoda na domaćem tržištu.

IV VISINA SREDSTAVA

Iznos sredstava odobrenih Budžetom Općine Vareš za 2023. godinu je 60.000 KM.

V IZVORI SREDSTAVA

Izvor sredstava za realizaciju Programa je Budžet Općine Vareš za 2023. godinu, stavka (konto) 614515 Podsticaj za razvoj poljoprivredne proizvodnje, planirana sredstva u iznosu od 60.000,00 KM.

VI REALIZACIJA PROGRAMA

Program će se realizovati po Uputstvu za ostvarivanje novčanih podrški za 2023 godinu sa potrebnim obrascima, koje će donijeti Općinski načelnik.

DOSTAVLJENO:

1 x 02/I

1 x Arhiva

OPĆINSKI NAČELNIK

Zdravko Marošević